

Враховуючи вище викладене, слід також звернути нашу увагу на оптимальну структуру капіталу. Вона являє собою таке співвідношення використання власних і позичених коштів, при якому забезпечується ефективна пропорційність між коефіцієнтом фінансової рентабельності і коефіцієнтом фінансової стійкості підприємства, тобто максимізується його ринкова вартість.

Список використаних джерел

1. Андрійчук В.Г. Економіка підприємств агропромислового комплексу: підручник / В.Г. Андрійчук. – К.: КНЕУ, 2013. – 779 с.
2. Бойчик І. М. Економіка підприємства: навч. посіб. / І. М. Бойчик. – Вид. 2-ге, доповн. і переробл. – К.: Атіка, 2009. – 528 с.
3. Велш Глен А. Основи фінансового обліку / Глен А. Велш, Деніел Г. Шорт; пер. з англ. О.Мінін, О.Ткач. – К.: Основи, 2011. – 943 с.
4. Економіка підприємства: підручник / За заг. ред. С.Ф. Покропивного. – Вид. 3-тє, без змін.– К.: КНЕУ, 2009
5. Зятковський І. В. Фінансове оздоровлення підприємств: теорія і практика: монографія / І. В. Зятковський. –Тернопіль: Економічна думка, 2010. – 344 с.: іл.
6. Лахтіонова Л.А. Фінансовий аналіз суб'єктів господарювання: монографія / Л.А. Лахтіонова. – К.: КНЕУ, 2011. – 378 с.
7. Слав'юк Р. А. Фінанси підприємств: навч. посіб. для студ. економ. спец. / Р. А. Слав'юк. – [3-є вид.]. – К. : ЦУЛ, 2009. – 460 с.

Ткачук Альона

магістр 2 року навчання ПДАТУ

*Науковий керівник: д.е.н., професор **Волощук К.Б.***

м. Кам'янець-Подільський, Україна

РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОГО РОЗВИТКУ АГРОБІЗНЕСУ

Проблема підвищення рівня конкурентоспроможності вітчизняного виробництва, наявність конкретних переваг, що виступають гарантом тривалого та ефективного функціонування підприємства в ринкових умовах пов'язана з якісною реалізацією потенціалу підприємства. В умовах формування ринкових відносин важливу роль у стабільній роботі підприємства відіграють

його ресурси, що становлять основу економічного потенціалу. Залежно від джерел формування ресурсного потенціалу та ефективності його використання залежать всі економічні показники діяльності підприємства. Особливої актуальності ця проблема набуває через обмеженість самих ресурсів, що зумовлює необхідність постійного пошуку шляхів повнішого їхнього використання. Саме тому одним з головних завдань та пріоритетів діяльності керівників підприємств повинно бути ефективне використання та нарощення ресурсного потенціалу.

Ресурси – це сукупність матеріальних і нематеріальних елементів, які прямо чи опосередковано беруть участь у виробничому процесі. Процес функціонування підприємств постійно вимагає залучення нових ресурсів. Термін «ресурс» – означає запас, джерело. До ресурсів зараховуються запаси та джерела сировини, матеріалів, майно та грошові кошти, праця. Особливістю категорії ресурси є їхня відтворюваність, яка здійснюється як у формі споживчої вартості, так і у формі вартості. Термін «потенціал» (лат. – сила) – можливість, здатність, сила, що існує в прихованій формі і може виявлятися за певних умов. Отже, потенціал – це сукупність ресурсів і можливостей, які можуть бути використані підприємством для досягнення певних цілей. Основу поняття категорії ресурсний потенціал, становить загальна категорія «ресурси».

Таблиця 1

**Склад та структура товарної продукції ТзОВ «Оболонь Агро»
Чемеровецького району Хмельницької області**

Види продукції і галузі	2013 р.		2014 р.		2015 р.		В середньому за 3 роки, тис. грн
	Сума, тис. грн	Структура, %	Сума, тис. грн	Структура, %	Сума, тис. грн	Структура, %	
1	2	3	4	5	6	7	8
Зернові культури	46245,2	55,8	63480,3	49,7	437335,3	84,2	182353,6
ріпак	5262,5	6,4	16066,1	12,6	28571,2	5,5	16633,3
соя	6498,7	7,8	15730,2	12,3	12312,4	2,4	11513,8
соняшник	4100,9	5,0	8110,5	6,4	13646,5	2,6	8619,3

Продовж. табл. 1

1	2	3	4	5	6	7	8
Інша продукція рослинництва	966,6	1,2	3489,1	2,7	0,0	0,0	1485,2
Разом по рослинництву	63073,9	76,2	106876,2	83,7	491865,4	94,7	220605,2
Скотарство всього, в т. ч.: молоко	6435,7	7,7	7694,5	6,0	10973,7	2,1	8368,0
приріст ВРХ	2190,9	2,6	2807,9	2,2	4182,3	0,8	3060,4
свинарство	11095,6	13,4	10243,1	8,0	12559,1	2,4	11299,3
Інша продукція тваринництва	20,0	0,1	63,5	0,1	0,0	0,0	27,8
Разом по тваринництву	19742,2	23,8	20809,0	16,3	27715,1	5,3	22755,4
Всього по галузях	82816,1	100,0	127685,2	100,0	519580,5	100,0	243360,6

На основі даних табл. 1 можна зробити висновки, що ТОВ «Оболонь Агро» є спецгоспом по вирощуванню зернових культур. Крім зернових ТОВ «Оболонь Агро» займається вирощуванням найбільш економічно вигідних сільськогосподарських культур, розведенням та відгодівлею високопродуктивних порід свиней та ВРХ, виробництвом молока.

За аналізований період підприємство покрило збитки і суттєво зросла прибутковість, однак рівень рентабельності виробництва у ТОВ «Оболонь Агро» нижчий від показників, досягнутих по Хмельницькій області, що відображено в табл. 2.

Дані табл. 2 свідчать про те, що лідером позитивної динаміки ефективного росту Хмельницької області є виробництво насіння соняшнику, зерна, овочів, свинини. Значно знизився рівень ефективності виробництва яловичини, м'яса птиці та виробництва яєць. В загальному слід відмітити що за аналізований період з 2005-2015 роки зросла ефективність всієї сільськогосподарської продукції, в т.ч. по рослинництву і тваринництву. Зростання ефективності означає збільшення обсягу вироблених благ при тих самих або менших витратах. Рівень рентабельності основних видів сільськогосподарської продукції у ТОВ «Оболонь Агро» за

звітній рік нижчий від даних Хмельницької області, що вказує на наявні резерви росту.

Таблиця 2

**Рівень рентабельності (збитковості) основних видів
сільськогосподарської продукції ТОВ «Оболонь Агро»
та Хмельницької області, %**

	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	ТОВ «Оболонь Агро»
Продукція рослинництва								
Зернові та зернобобові	4,2	14,9	21,5	15,9	0,6	40,8	35,4	30,4
Насіння соняшнику	-2,8	33,1	17,2	30,8	-17,9	43,9	82,6	20,3
Картопля	16,4	63,7	3,1	-62,6	10,3	-30,4	10,1	
Овочі відкритого ґрунту	7,4	117,5	30,6	35,5	20,1	-23,6	14,8	-24,6
Плоди та ягоди	17,7	36,9	32,2	12,6	-1,4	3,3	91,2	25,7
Продукція тваринництва								
Велика рогата худоба на м'ясо	25,0	-39,5	-25,3	-27,1	-44,3	-39,2	10,8	5,0
Свині на м'ясо	1,4	-27,4	-24,7	0,5	-7,6	5,5	16,5	3,2
Птиця на м'ясо	39,1	44,4	19,3	34,3	18,8	7,5	11,4	
Молоко	13,8	13,9	20,3	8,6	18,5	15,7	12,6	10,0
Рівень рентабельності, збитковості (-) сільськогосподарської продукції, відсотків	0,9	14,0	21,6	24,9	14,8	48,3	36,3	26,6
продукції рослинництва	6,7	19,7	21,5	17,2	3,3	40,2	39,5	30,4
продукції тваринництва	-7,8	-0,1	21,7	57,6	53,7	76,8	10,6	5,3

Встановлено, що структура ресурсного забезпечення для кожної організації є індивідуальною, виходячи із специфіки галузі, у якій вона функціонує, рівня економічного розвитку, стану потенціалу розвитку, вибраної стратегії подальшого розвитку.

Варто констатувати, що критерій ефективності виробничо-ресурсного потенціалу повинен забезпечувати кількісне вимірювання рівня та темпів зміни його ефективності.

Вважаємо, що у процесі формування ресурсного портфеля підприємства особлива увага повинна зосереджуватись на управлінні стратегічними ресурсами, тобто тими елементами ресурсів або їх комбінацій, що є основою формування організаційних знань, досвіду і навиків як джерела компетенцій і динамічних здатностей компанії та мають потенціал генерування грошових потоків.

Нами доведено, що необхідною умовою ефективного використання наявних ресурсів можливе на основі економії витрат, впровадження нових технологій, поліпшенні форм і методів організації виробництва, подальшого розвитку індустрії гостинності, компетенцій і динамічних здатностей підприємства. Виділені напрямки поліпшення діяльності ТОВ «Оболонь Агро» через розширення інвестицій для забезпечення насіннєвого матеріалу іншим підприємствам регіону для вирощування і збуту пивоварного ячменю ПАТ «Оболонь», створення конкурентних переваг, що найбільш повно дозволить використовувати внутрішній потенціал агробізнесу.

Список використаних джерел

1. Андрійчук В.Г. Економіка підприємств агропромислового комплексу: підручник / В.Г. Андрійчук. – К.: КНЕУ, 2013. – 779 с.
2. Бойчик І. М. Економіка підприємства: навч. посіб. / І. М. Бойчик. – Вид. 2-ге, доповн. і переробл. – К.: Атіка, 2009. – 528 с.
3. Лахтіонова Л.А. Фінансовий аналіз суб'єктів господарювання: монографія / Л.А. Лахтіонова. – К.: КНЕУ, 2011. – 378 с.